

Rapport

Nr 116 december 1999

Föreningen Íslandssamlarna
Per Olov Abrahamson – Söderberga alle 38 – 162 51 Vällingby
Tel. 08/687 02 26. – E-mail: olov.abrahamson@telia.com

Kära vänner

Tänk!! Nu hörs vi inte igen förrän nästa årtusende! Ja det låter lite avlägset men det är ju faktiskt inte mer än några månader dit och då har vi redan kunnat konstatera om samhället brakade ihop vid millenniumskiftet. Pessimisterna har ju varnat för allehanda problem med all den elektronik som vi omger oss med i hemmet, arbetet och inte minst i bilen.

Våra kära små papperslappar kommer dock att gå nästa årtusende till mötes med samma stoiska lugn som många av dem redan gjorde vid sekelskiftet för 100 år sedan.

Frimärken ja! Hösten har varit späckad av allehanda aktiviteter! Inte minst då på våra möten i Stockholm som varit ovanligt flitigt besökta och ansikten som vi inte sett på årtal har åter dykt upp. Men så har det också varit intressanta föredrag som avhållits och vårens möten kommer att gå i samma anda.

En av höstens stora begivenheter var naturligtvis NORDIA 1999 i Åbo. Jag hoppades i förra Rapporten att få se någon av "de stora" samlingarna där. Och visst kom han, "Indridi Pålsson", med sin fantastiska samling Klassiskt Ísland, en samling som bara blir bättre för varje gång man ser den. Och Guld blev det förstås!!

Annars var väl NORDIA i Åbo ingen utställning som man lägger särskilt på minnet. Mycket av det som borde vara självklart på en utställning av den digniteten saknades, samlingarna var monterade kors och tvärs, inga medaljer redovisades, trots att juryn var klar redan på torsdagen. m. m.

Den andra höjdaren måste vara Höilands höstauktion där den amerikanske frikyrkopastorns Gene Scotts fantastiska islandssamling gick under klubban med inte mindre än tre skilling-brev som extra lök på laxen, samt massor av annat smågodis för oss andra med inte fullt så stinna plånböcker. Trots det enorma utbudet blev priserna skyhöga och själv lyckades jag inte få något med över huvud taget, och det var jag förvisso inte ensam om.

Nej, för oss med normalt tilltagna plånböcker, var nog vår egen auktion i Göteborg det som fick galla! Johnny och kompani hade, som vanligt vill jag påstå, åter lyckats få ihop material till en mycket bra auktion, med objekt som spände över alla våra samlingsområden. Även här gick buden högt ibland, speciellt när nummerstämplarna kom upp. Då fladdrade budlapparna i salen så att takfläkten blev överflödig.

Så till Frimerker i Forum, denna fantastiska handlarmässa som år efter år fyller det väldiga Forum med frimärksentusiaster i alla åldrar. Och vill du hitta bra isländskt material. Åk till Forum!!! Vid den danska Íslandsklubbens eget bord i restaurangen brukar det finnas multum att inhandla eller byta av andra samlare.

Årets tema var annars bilar och förutom alla frimärkshandlare och postverk var lokalen fylld med allt ifrån en mycket elegant T-Ford Roadster av 1909 års modell till dagens värstingbil, en illande röd Ferrari med en motor som tog upp mer än halva bilens utrymmen.

Vad som nu hägrar, om endast några månader, är vårt eget NORDIA 2000 har i Stockholm ute i Sollentuna-mässans lokaler den 17 – 19 mars. Där kommer vi att anordna ett möte, likt det som danskarna så förtjänstfullt ordnade i Odense förra året och där jag hoppas att alla klubbmedlemmar som tänker besöka utställningen sluter upp. Mer om detta i mars-Rapporten.

NORDIA 2000 tror jag kommer att bli en succé trots att förusättningarna från början inte var så goda. Men allt verkar ordna sig. Vi ligger bra med i tiden och utställningen blev snabbt fulltecknad. Det betyder att cirka 1250 ramsidor snabbt blev fyllda och att det finns åtskilliga samlingar som nu står på väntelista om någon skulle dra tillbaka sin samling. Ett tjugofemtal handlare är redan klara men vi siktar på 30. Förmodligen kommer samtliga Nordiska postverk att delta och inbjudan har även gått ut till de Baltiska staterna, Polen och Tyskland.

En kul grej för dig som samlar telefonkort är att vi tillsammans med Posten och Televerket ger ut ett telefonkort med bilden av den vackra silverkannan i Rokoko-blocket från 1979. Upplagan är bara 2 000 st, så passa på att beställa om du vill ha några.

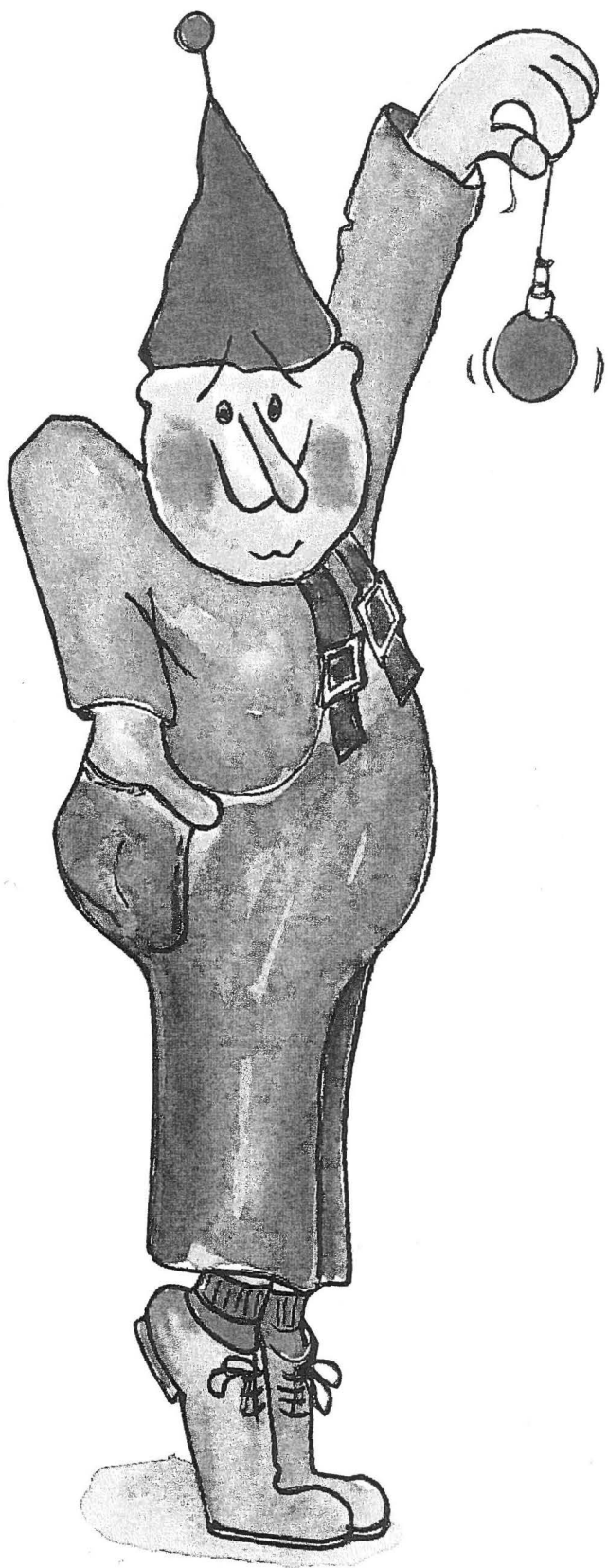
Ja det var väl allt för den här gången och jag slutar med att säga det som man bara kan säga en gång här i livet om man inte blir lika gammal som Ane den gamle.

En God Jul och ett Gott Nytt Årtusende till er alla

sekr.

En Gledelig Jól Og Eitt Farsælt Kommandi Ár

Från min horisont

När jag nu fattar pennan för att försöka rita ner några rader, har kylan kommit tillbaka efter denna härliga sommar. Lika säkert som att kylan kommer är det att auktionskatalogerna dimper ner i brevlådan.

Måste dock säga att utbuden från de olika företagen är väldigt lika varandra, även om utropspriserna är olika.

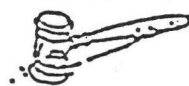
Nu om något helt annat. På våra klubbmöten har vi denna höst haft olika föredragshållare som berättat om lite ovanligare områden. Det har varit väldigt roligt att lyssna och säkert har de som varit närvarande lärt sig en hel del om bland annat det som senast avhandlades. Det var censurpost. Att det finns så mycket på det området var en stor överraskning

Nu har jag en liten fråga som jag hoppas att någon eller några av Er kan hjälpa mig med!

Det gäller helsakerna med motiv på baksidan, eller kanske snarare ett foto av en isländsk plats. Jag tror att det finns 6 eller 8 olika motiv. Jag har själv bilder av två av dem, nämligen Hekla och Geysir samt ytterligare en helsak från Reykjavík med texten "Fra de danske kolonier og bilande, Ísland", men vet inte om den tillhör samma serie. Hoppas att någon kan hjälpa mig att tala om vilka de övriga i serien är.

Slutar som vanligt med att önska Er alla Íslandssamlare God JUL och ett Gott Nytt År.

Stig Österberg.

God Jul och Gott Nytt År

Möten i Stockholm

Möte 2/9 1999

14 medlemmar runt bordet!! Vilket torde vara något av ett rekord för första höstmötet. De skrivelser och andra uppgifter som inkommit under sommaren upplästes. Sekreteraren infor-merade om vad som komma skall på Nordia 2000 och 3 nya medlemmar invaldes i före-ningen. Micke och Asmundur vann närvarolotterierna.

Kvällens tema var utländska stämplor och ordf. och sekr. visade sina icke alltför oävna samlingar. Först därefter, för att de närvarande inte skulle spilla på dyrgriparna, intogs det sedvanliga kaffet med tillhörande mazariner.

Efter detta berättade Leif något om sin Kina-resa och om utställningen där borta, samt visade några vackra block som deltagarna på resan, såsom varande "VIP-persons", fått vid invigningen av utställningen. Då upplagan av dessa block är blygsam, sett ur kinesiska syn-vinkel, torde de snabbt stiga i värde.

På den därefter kommande nummerstämpelauktionen steg utropspriserna kraftigt i höjden, men så hade "den stränge" denna gång överträffat sig själv med många svåra nummer. Mötet avslutades så med genomgång av häften från Förbundet och har man sett, där hittades faktiskt denna gång några pärlor.

Möte ombord på Isabella på väg från NORDIA i Åbo

18 medlemmar och 7 gäster deltog i detta något informella möte där vår ordförande anordnat en tävling med frågor om mestadels isländsk filateli. Denna vanns naturligtvis av världsmästaren Kaj Librand. Två andra-priser delades ut och de gick till Mats Edström och undertecknad.

Ett närvarolotteri där en lott ur en 100-ring delades ut vanns av Eva Rinman. De lotter som fanns kvar i ringen såldes till deltagarna – dock högst tre lotter per man – och tog snabbt slut. Första pris, en sprillans ny Facit-katalog, vanns av Kjell Marmbrink som nu kan sitta hemma och se sin frimärksförmögenhet växa. Övriga priser bestod av frimärken samt godis som in-handlats i tax-free-butiken ombord.

"Den stränge" hade anordnat en nummerstämpelauktion och den gav "som vanligt" ett gott tillskott till klubbkassan.

Därmed var det ordinarie mötet slut men ordföranden hade ett litet extranummer i bakfickan i form av en whiskyflaska att delas av herrarna och en vinflaska till damerna. Detta extranummer endast för att vi nu befann oss på internationellt vatten. Vissa problem uppstod dock när vinflaskan skulle öppnas då ordföranden glömt den viktigaste detaljen, nämligen korkskruven, hemma i byrålådan. Situationen räddades dock, som oftast av sekreteraren, som aldrig åker obebäpnd till Finland och vars fina schweiziska armékniv nu åter kom till nytta.

Kvällen avslutades så, för de flesta, i någon av fartygets danslokaler.

Möte 4/10 1999

16 närvarande, varav en ny medlem. Ordföranden gick denna gång, efter de sedvanliga öppningsorden, direkt in på nummerstämpelauktionen, som denna gång blev något avslagen, kanske beroende på att några av de värsta freakarna uteblev från detta möte, då stämplarna denna gång inte höll sedvanlig klass.

Efter kaffet och mazarinerna pratade Mats Edström om Isländska stämpelmärken, använda fiskalt. Dessa märken ses väl ofta lite över axeln av oss lite mer traditionella samlare, men är väl värda att samla och de svenska så kallade Revenues blir allt populärare och var i förra årets Facit till och med katalogiserade.

Möte 4/11 1999

Tolv tappra hade infunnit sig till mötet som började med att en ny medlem invaldes. Dagens föredragshållare, Staffan Karlsson fick så förtroendet att dra närvarolotteriet och var naturligtvis ofin nog att dra sitt eget nummer som vinnare. George Sund vann det andra lotteriet.

Dagens nummerstämpeauktion blev inte så lysande. Här får "den stränge" bakläxa! För många stämplor med samma nummer och alldeles för "vanliga" stämplor gjorde att de för dagen mannggrant samlade nummerstämpelfreakarna närmast gäspade när den stackars ordföranden försökte trissa upp priserna.

Så till dagens föredrag. Staffan Karlson som egentligen är militärpostsamlare, men med många strängar på sin lyra, och med censurbrev som specialitet höll ett intressant föredrag om sådan i allmänhet och avslutade med att visa några objekt med isländsk anknytning. Censurpost är rasande intressant och isländska sådana är inte speciellt svåra att få tag i och på våra auktioner dyker de ofta upp. kanske kan de vara ett samlarområde i vardande då de ännu inte betingar alltför höga priser.

Nytt om nummerstämpel 219

Från Thór Thorsteins har följande information om var nummerstämpeln 219 egentligen befunnit sig:

Med hänvisning till postens arkiv sändes nummerstämpeln 219 den 15/9 1927 till rederiet "hf Djúpbáturinn" kontor i Ísafjördurs hamn för att användas ombord på deras fartyg "Arthur & Fanny, IS-499" som seglade för rederiet under åren 1927 – 1933, men 1934 gick bolaget i konkurs. År 1935 etablerades ett nytt bolag med namnet "hf Vestfjardabáturinn" som skulle trafikera fjorden och som gjorde så till och med 1942. Detta företag ägde aldrig några egna fartyg, utan hyrde åtskilliga under dessa år, ofta under korta perioder eller endast för en seglats. Det är nu osäkert i vilken ordning de seglade och om fartygsnamn saknas men utan tvekan var nummerstämpeln ofta i bruk antingen på kontoret eller ombord på någon av dessa inhyrda båtar.

Den 1/12 1942 etablerades ett helt nytt rederi, åter med namnet "hf Djúpbáturinn", som inköpte fartyget "Fagernes", vilket började sina seglingar 1/1 1943 och där man fortsatte att använda nummerstämpeln till dess att den togs ur bruk 1956

Användningen av stämpeln blir enligt nedan

1927 – 1933	Ombord på mk Arthur & Fanny
1935 – 1942	Huvudsakligen på hf Vestfjardabáturinn kontor eller ombord på inhyrda fartyg av vilka följande är kända:
1935	ss Egil Skallagrimsson MB-83
1936 – 1939	mb Hekla ST-481
1937	mb Olav
	mb Frigg
	mb Hugin I
1938	mb Snarfari GK-200
	mb Hugin II IS-92
1939	mb Hugin III IS-93
1940	Kolbein ungi
1941 – 1942	mb Harpa
	mb Richard
1943 – 1956	Ombord på mb Fagernes eller på hf Djúpbáturinn kontor

Ibs Julbrev

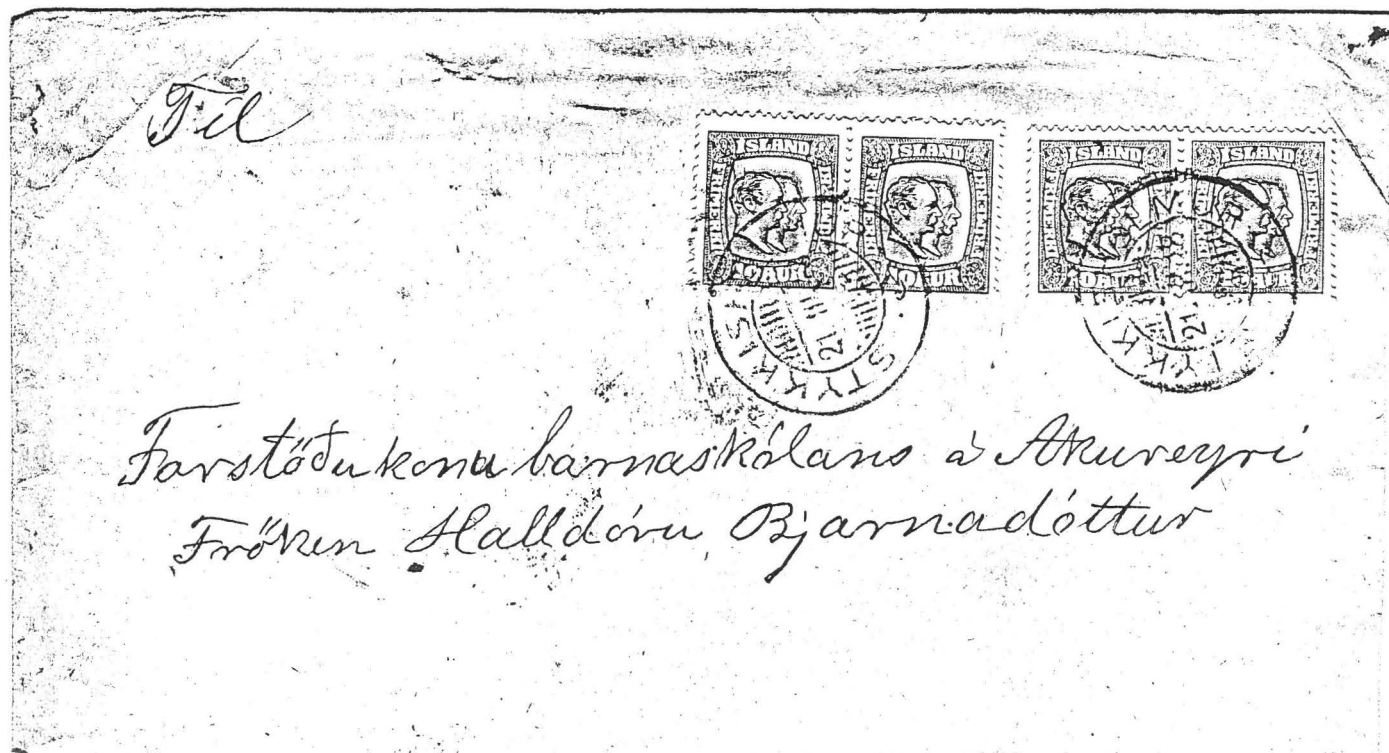
Även i år har vi förmånen att få med ett Julbrev från Ib Schok i Rapporten, där han på sitt oefterhärmliga sätt berättar om ett isländskt brevns öden och äventyrligheter.

Ib nämnde, när vi träffades på Frimerker i Forum, att det här nog är sista gången han skriver, "för jag har inga fler brev att skriva om", som han uttryckte sig.

Men du Ib, det där tror jag inte på! Du har säkert skrivbordslådorna fulla med isländska brev som bara väntar på att bli beskrivna och föresten, när man kan så mycket om tryckupplagor, portosatser och båtlägenheter som du, så kan man skriva ihop en bra artikel om vilket brev som helst!!!

Så sätt igång bara, gärna med detsamma, och skriv ihop något trevligt till nästa Julrapport önskar alla vi läsare av dina klurigheter!!!

sekr.

“PANIKPERIODEN”

26/10 1917 - 31/12 1919.

Denne periode er en spændende tid i Islands posthistorie.

Vi er i efteråret 1917 - 3 år af første verdenskrig er gået. Skyttegravskrigen på vestfronten raser og USA er i april dette år gået ind i krigen. Revolutionen i Rusland er i fuld gang. Island ligger isoleret oppe i Nordatlanten, skibsfarten er hæmmet af Tyskernes uindskrænkede u-bådskrig, inflationen løber, omkostningerne stiger og statens pengekasse er som sædvanlig tom.

Hvad gør man så? - Jo blandt andre tiltag beslutter man at hæve posttaksterne - ikke UPU-taksterne, men kun de indenlandske, som har været uændrede fra 1.1.1908.

Altså med et hug hæves alle indenlandske takster pr 26.oktober med 100%

(undtagelsen er lokalporto for kort 3 aur og for brev 4 aur)

Et almindeligt brev af 1.vægt (3 kvint=15g/fra 1908 20g) der fra 1.8.1876 har kostet 10 aur koster nu 20 aur og samme brev i 2.vægt (op til 125g), der i samme tidsrum har kostet 20 aur stiger nu til 40 aur - det er da en stigning, man kan tage og føle på.

Det er netop et sådant brev fra STYKKISHOLMUR til AKUREYRI jeg viser her. Brevet er afsendt fra Stykkisholmur 21.III.18 og mærkerne annulleret med brostempel B2c1 som S. fik i 1911 og anvendte til 1928. Stemplet er slidt, trænger til at renses og nederste tværbjælke mangler. S. fik dog et nyt af samme type i 1920. Det hører ikke til de almindeligste brostempeller, og er da også klassificeret med “C” i Islensker Stimplar.

Der et Akureyri B2c1 ankomststempel på bagsiden - som sædvanlig beskidt og slidt, men også brugt flittigt fra 1911 (-1950).

De fire 10 aur frimærker med portræt af Fr.VIII og Chr.IX er kamtakket 14 x 14½ og på det nye papir med arkvandmærke kors.

Det er et af de mærker, der i nyere tid har været megen diskussion om hvad angår oplagstal og udgivelsestidspunkt.

FACIT	1916	17.000 ark
AFA	26.8. 1916	10.313 -
JON.s bog	1914	17.399 -
KOHL	sept. 1916	20.837 -
<u>FUGLSIG</u>	<u>25.8 1916</u>	<u>10.463 - - 150 ark Orlov i 1943 = 10.313 ark</u>

Følgende afskibninger fra København kendes:

26.08.16 med ISLAND	500 ark fabr. 61-O
27.12.16 med FLORA	3.584 - - 61-S
19.04.17 med ISLANDS FALK	1.645 - - 69-?
14.04.18 med BOTNIA	1.000 - - 93-H
14.05.18 med BOTNIA	<u>3.734</u> - - 93-H
	<u>ialt 10.463 ark - 150 ark Orlov i 1943 = 10.313 ark</u>

Leif Fuglsigs opgørelse er den rigtige, idet de første 500 ark hører til Thieles fabr.61-O og dermed må være den første 10 aur trykt på det nye papir. Den er afleveret til postvæsenet den 25. august 1916 og afsendt til Island dagen efter den 26. august 1916 som var en lørdag.

Med en lille uges sejltid **kan mærket først være taget i brug mandag 4.september 1916**

Brevets fire 10 aur mærker er efter datoerne sikkert fra fabr. 61-S

Der blev ikke i anledning af portoforhøjelsen udsendt nye mærker i højere værdier - man nøjedes med at udsende nye oplag af 3,4 og 5 aur. Dog kom i april 1918 en 6 aur og en 20 aur på det nye papir til afløsning af de gamle fra 1907 - og endelig en 15 aur tjeneste i et oplag på sølle 463 ark.

Tak for i år og glædelig jul og godt nytår.

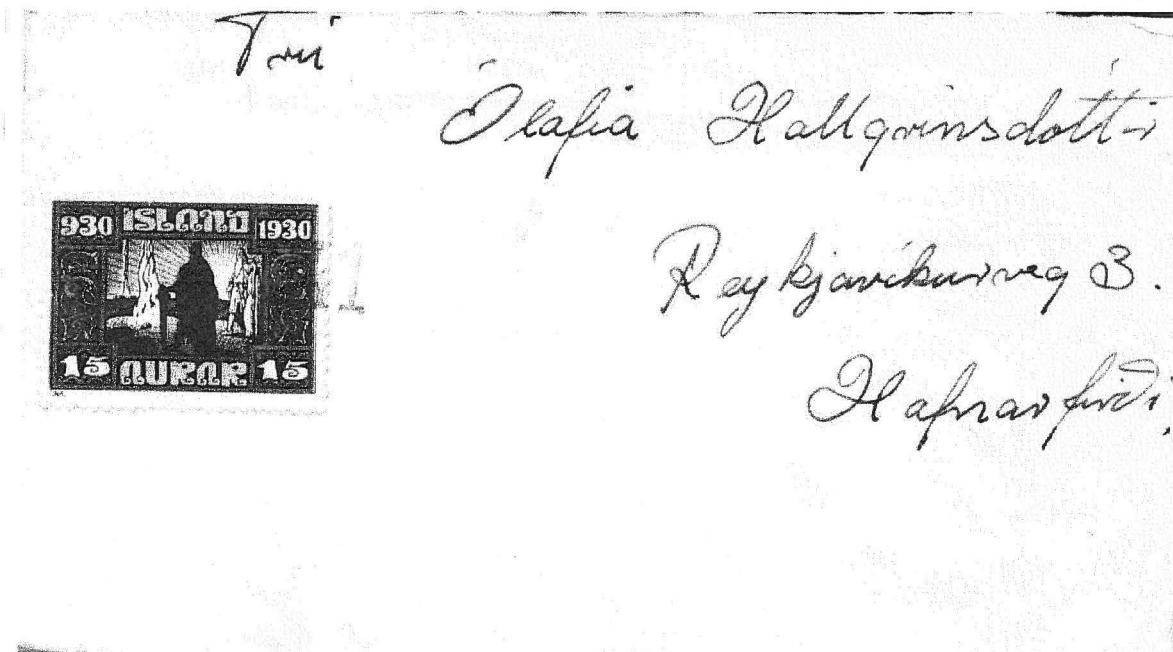
IB.

N2-241 med og uden ring. Wilbur Jónsson and Jørgen Steen Larsen.

Nummerstemplet N2-241 blev anvendt i Villingaholt som blev åbnet som brevsamlingsted 1.6.1930. N2-241 er et af de mere sjældne, og når det ses, er det normalt uden ring. Det fremgår af nummerstempelhåndbogen, at AStämpeln är känd utan yttering≡ - men ikke, hvornår ringen er fjernet.

Vi har tidligere set N2-241 uden ring på Fc. 145 eller 146 - 1 eyr Chr. X, Fc. 219 - 30 aur Chr. X 25 års jubilæum, Fc. 283 - 35 aur Hekla, Fc. 301 - 90 aur Erhverv. De to første stammer sandsynligvis fra et Bio-Petersen brev, og de to sidste fra et Folmer Østergaard brev. I Jørgen Steen Larsen=s samling er der således et FØ brev med Fc. 283+301 afstemplet B2a Villingaholt.

I Frank Mooney=s nummerstempelsamling var der dette meget interessante brev, som nu er i WJ=s samling:

Brevet er afskåret foroven, og ud fra bagsiden kan det fastslås, at det afskårne stykke har været tilstrækkeligt stort til, at der kan have siddet et eller flere Alting-frimærker.

Da portoen for et almindeligt indlandsk brev op til 20 gram var 20 aur i perioden fra 15. maj 1921

til 31. december 1939, er det sandsynligt, at der har siddet et 5 aur Alting-frimærke på det afskårne stykke.

Alttingsfrimærkerne var gyldige indtil 31.12.1930. Selv om man ikke kan udelukke, at brevet er afsendt kort tid derefter, er det mest sandsynligt, at brevet er fra 1930.

Som det fremgår af brevet, er 241 stemplet helt uden den ydre ring. Dette betyder efter vor opfattelse, at det er mest sandsynligt, at ringen er fjernet allerede inden udgangen af 1930.

Vi har alene kendskab til 241 med ring på de to aftryk, der sidder i JSL=s stempelsamling.

N2-241 blev anvendt i Villingaholt, som blev åbnet som brevsamlingsted 1.6.1930. Den sjældne anvendelse af 241 med ring passer med, at stemplet tilsyneladende kun har haft sin ring i højst 2 år. At stemplet uden ring er forholdsvis sjældent kan også forklares med, at brevsamlingstedet dels var lille og dels fortrinsvis synes at have anvendt brotpestemplet B2a Villingaholt. I JSL=s samling findes der bl.a. et parstykke af 20 aur Gullfoss afstemplet Villingaholt 19.8.34 og ifølge TT=s brotpestempelehåndbog er brotpestemplet kendt anvendt 1936-59.

Hvis du enten er så heldig at have et aftryk af N2-241 eller har kendskab til andre anvendelser af stemplet med eller uden ring end de der er nævnt ovenfor, vil vi meget gerne høre fra dig.

Till detta vill sekreteraren gärna göra följande reflektion;

I artikeln framgår att Villingaholt öppnade 1/6 1930 och att författarna antar att N 2 –241 blev använd där ca. 2 år innan ytterringen försvann. men 2 år stämmer inte med avstämplingen på brevet som ju är frankerat med ett alltingsmärke som endast var kurserat till och med 1/8 1930, men som säkert användes hela 1930.(jag vet inte hur hårt det isländska postverket höll på kurseringstiderna).

Kan det vara så att ringen föll bort så tidigt som 1930?? I så fall bör JSL:s avstämplingar av N 2 – 241 med ring vara verkliga rariteter.

Nya isländska Julfrimärken

I slutet av augusti, precis lagom för att jag inte skulle hinna få det i september-Rapporten, damp Postphils nyhetstidning, Ny Frímerki, ner i brevlådan. Denna gång i ny skepnad, inte utseendemässigt, men väl språkligt. De tidigare har varit skrivna på fyra språk i samma tidning, isländska, danska engelska och tyska, vilket inneburit att text men framför allt bildmaterialet varit i minsta laget.

Man har nu valt, förmodar jag, att ge ut Ny Frímerki på de olika språken var för sig och den jag fick var på danska, ett språk som jag numera behärskar till fulländning. (utom när det pratas förstås). Det nya greppet är ett stort fall framåt för Ny Frímerki! Bättre text, flera bilder samt mer information om de nya frimärkena.

Varför jag egentligen skriver detta är att Postphil i och med årets Julfrimärken börjat med något som kan betecknas som "svenskomani", d. v. s. en massa frimärken till ingen nytta. Man ger sålunda ut inte mindre än tretton (13) olika julfrimärken avbildande samtliga isländska jultomtar, islänningarna har olika namn på dem, visande tomtarna utförande sina speciella små hyss. 13 julmärken!! Phu!! Det börjar tyvärr alltmer likna den svenska frimärksutgivningen. Tänk Dig bara att försöka få tag i alla dessa märken snyggt stämplade!!

Men det roliga med dessa frimärken är att Du som har abonnemang hos Postphil, och bara Du, får dem sammantryckta i ett miniark som julgåva. Det låter väl kul! Skulle tro att detta miniark rätt snart kommer att stiga i värde, då upplagan inte lär bli särskilt stor

En fråga till våra islänningar. Är dessa tomtenissar de samma som det som tidigare kallats "vettar", som sägs bo under stora stenar ute i den isländska ödemarken och som härom året saboterade ett vägbygge, så att man till slut valde att dra vägen en annan sträckning?? Eller är tomtenissarna på frimärkena några andra?? Tacksam för svar på detta!

Slutligen kan nämnas att Postphil numera flyttat in i nyrenoverade lokaler på Vesturgata 10a, IS-101 Reykjavík.
Sekr.

Några ovanliga makuleringar.

På göteborgarnas höstauktion nyligen inhandlade jag, mest på skoj, några isländska frimärken med lite annorlunda makuleringar.

Det första, ett tjänstemärke, 10 aur. Christian X med påtryck pjonjusta (Facit 57), är bläckmakulerat och bara det gjorde det, i mina ögon, intressant. När jag sedan kom hem började jag fundera över vad det egentligen använts till? Min första tanke, när jag såg det i auktions-katalogen, var att det var Tollur-makulerat, men vid närmare eftertanke, och då mest på grund av den låga valören, slog det mig. Det är naturligtvis använt som Greidslu-märke!! Det hela stämmer ju bra tidsmässigt Greidslu-märken började att användas 1935, men innan de riktiga Greidslu-märkena kom till Ísland användes de flesta 10-aur-märken samt de för ändamålet påtryckta Gullfos-märkena för detta ändamål, men jag har aldrig tidigare sett ett tjänstemärke använt på det sättet.

Det andra märket är knepigare! Ett Christian X, 5 kr. (Facit 144), stämplat både med N 2-259 och TOLLUR. En rask titt i föreningens nummerstämpelkatalog ger vid handen att 259:an användes i Grenjadarstadur åren 1932- 1937 när huvudstämpeln där, A-GRENJADARSTADUR efter lång och trogen tjänst gått sönder och pensionertas. Men Grenjadarstadur ligger en bra bit inne i landet och hade ingen TOLLUR-stämpel. Däremot behöll man 259:an efter det att denna ersatts med en ny B 5a-stämpel. Ja den är till och med känd så sent som 1965, då i Stadarhóll (1), som tog över BH från Grenjadarstadur 1953. Dessförinnan hade Grenjadarstadur nedklassats från PA till BH redan 1929.

Stadarhóll tog alltså över 1953, men där kan varken 259:an eller TOLLUR-stämpeln slagits. Då den senare drogs in 1938 och den första serien av Christian X-märken inte var i bruk vid den tiden.

Klart är dock att 5-kr-märket verkligen är använt som betalning för tull, men ingen BH, som Grenjadarstadur var på den tiden, lär ha haft så höga valörer i sitt frimärkssortiment. Märket är alltså stämplat någon annanstans!!

Kan det förhålla sig så att 259:an använts på en annan, för oss ännu okänd, plats innan den kom till Grenjadarstadur? Stämplarna i serien 251 – 275 kom till Reykjavík i slutet av 1929 eller i början av 1930, så 259:an kan mycket väl ha använts någon annanstans i drygt ett år innan den sändes till Grenjadarstadur. Men var??

Jag överlåter, med varm hand, detta delikata problem till herrar stämpel-freakar Larsen, Thorsteins, Strokirch med flera att bena ut.

sekr.

Nya stämplor i Ísland från och med år 2000

Från någon, med mycket driven namnteckning, i Ísland (förmodligen Thór Thorsteins) har vi fått uppgiften om att det i Ísland, från och med millenniumskiftet, kommer att införas nya stämplor, då de gamla inte kan ställas om till det nya århundradet. Íslandspóstur har därför bestämt att anskaffa nya stämplor där även deras logo kommer att finnas med. Vår brev-skrivare föreslår att de skall benämnas B 8b1 och de kommer att finnas på postkontoren från och med början av nästa år.

sekr.

Rgd.
B. J. M.

Eivinds brøstempelskole.

Del 5.

Type B7.

Som B1; øvre og nedre bro går helt ut til ytre ring.

Ingen stolper i feltet mellom bro og ring.

B7b.

Som alle b- stempler: Dag, måned og år med arabiske tall. Årstallet skrevet med alle 4 sifre.
Et lite a propos til dette med 4 sifre: Ved overgangen til år 2000, får mange stempler på Island dødsstøtet. De greier ikke å vise riktig årstall, de er rett og slett gått ut på dato. Det blir spennende å se hva som da kommer til å skje.

B7b er en tallrik gruppe; i alt 44 + 11 RVK- stempler. Alle, bortsett fra 1, har kors, eller 4-armete stjerner i nedre ring.

Unntaket er EYRI, som har geografisk beliggenhet MJÓAFIRDI i nedre ring.

De 11 RVK- stemplene mangler korsene i nedre ring, og har sonenummer 1, 2, 3, 4, 8, 11 eller 12 i feltet mellom nedre ring og nedre bro.

Alle B7b- stemplene er forholdsvis greie å få tak i, unntatt 2:

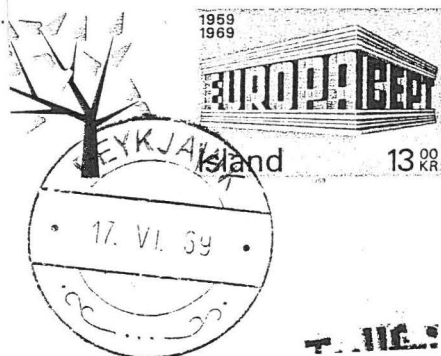
HEYDALUR, som erstattet EYRI MJÓAFIRDI, er vanskelig å finne. Dette stempelet var bare i bruk fra 1984-88, og det gikk sannelig ikke mye post fra Heydalur i disse årene.

KÓPAVOGUR. Reykjavíks drabantby har (eller har hatt) to B7b- stempler.

Det nyeste (levert 28.8.1989), har mindre skrifttyper enn det eldre (levert 1.4.1987), og er praktisk talt ikke i bruk. Det er kjent brukt i 1994, og muligens noe senere, men kvalifiserer til betegnelsen "sjeldent".

Foruten Kópavogur er det bare Húsavík som har hatt to B7b- stempler. Bare det nyeste, med store skrifttyper, er i bruk.

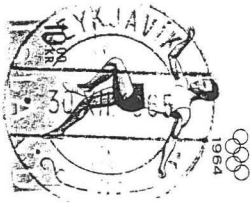
B7c.

Som foregående, men måned med romertall og årstall med kun de to siste sifre.. ornamenter i nedre ring.

"Gruppen" består av 3 RVK- stempler. Vanskelig å skille fra hverandre.

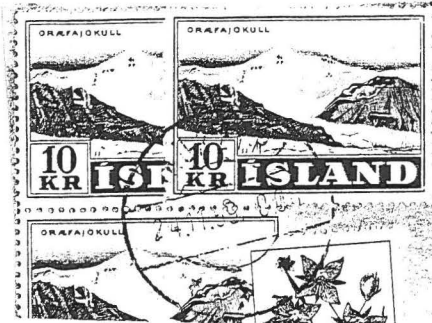
B7e.

Som foregående, men årstallet skrevet med alle fire sifre.

Gruppen består av 9 RVK- stempler. Disse er enda vanskeligere å skille fra hverandre enn B7c, og krever spesialstudier.

B7f.

Dato, måned og år med arabiske tall, årstallet skrevet med de to siste sifre. I tillegg er det klokkeslett etter årstallet.

Tre stjerner i nedre ring.

B7f består av to stempler, eller rettere sagt ett: AKUREYRI.

Stempelet ble tatt i bruk i 1955, og klokkeslettet ble stilt inn ved bruk. Etter 1957 ble det visst for besværlig å stille klokka, slik at tiden ble satt til 0.00.

Stempelet var i bruk til 1961, og er mest uvanlig å finne med klokkeslett.

Type B8.

Som type B3, men mangler loddrette stolper i feltene mellom bro og ring.

Stjerner eller kors i nedre ring. I noen få tilfeller også skrift.

B8b.

Som alle b-stempler: Dag, måned og år med arabiske tall, årstallet skrevet med alle fire sifre.

Dette er en meget stor gruppe, og de fleste stemplene som er i bruk fremdeles hører til denne gruppen.

B8b deles i tre undergrupper, basert på skrifttyper og plassering av stjerner og kors.

De aller fleste B8b- stemplene er greie å få tak i, unntakene er B8b1 GULLFOSS og B8b2

ÍSAFJÖRDUR, som jeg har skrevet om i tidligere Rapport.

Gullfoss var kun i bruk et par år på 1970- tallet, og Ísafjörður skal visst ikke brukes i det hele tatt.

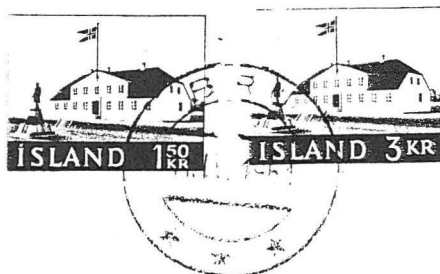
De fleste B8b- stemplene ble tatt i bruk på 1980- og 1990- tallet. Mange postkontorer har fått byttet sitt opprinnelige B8b1- stempel, hvor stjernene stod langt fra hverandre, og hvor stedsnavnet ble skrevet med store typer, med et mer "moderne" B8b2, med "tette kors" og mye mindre skrifttyper. Et dårlig bytte, spør du meg.

Pr. dags dato er det bare KEFLAVÍK, HELLA, NESKAUPSTADUR og REYKHOLT som fremdeles bruker B8b1.

Det siste året har det også dukket opp hypermoderne B8b3- stempler, som er en bastard av 1 og 2. Disse har delvis erstattet gamle stempler, delvis er det helt nye postkontor som har fått stempler. Eksempler er MÝVATN, FAGURHÓLSMÝRI og STADUR. Mývatn erstattet B8b1 REYKJAHLÍD, Fagurhólsmýri B8b3 tok livet av det siste B5a-stempelet som var i bruk i verden (alas!) og Stadur erstattet B7b BRÚ.

KEFLAVÍK FLUGSTÖÐ og HAFNARFJÖRDUR PÓST- OG SÍMAMINJASAFNID (!) har skrift i nedre ring i stedet for stjerner.

B8e.

Som foregående, men måned med romertall.

Dette er også en meget stor gruppe stempler, og er de opprinnelige B8- stemplene, tatt i bruk hovedsakelig på 1960- tallet.

Mange av disse ble levert til brevhus som ikke lenger hadde noe særlig postalt grunnlag for å eksistere (fracflytting), og er derfor svært vanskelig å få tak i, i alle fall postalt brukt.

Av de aller verste er: HAUKADALUR V-ÍS (i bruk 6 mnd!), LUNDAR, SANDBREKKA, SKARD og SOGAMÝRI (Reykjavik spiste opp dette brevhuset)

En kuriositet er GRUND i Borgarfjardarsýsla, som offisielt stengte i 1979. Stempelet ble etter sigende aldri levert inn, og hvis du er heldig kan du kanskje få stemplet brevet ditt i Grund fremdeles. Selv har jeg et fra 1992.

Dermed er vi kommet til veis ende i denne "brostempelskolen". Kommentarer og rettelser tas i mot med stor takk.

Reykjavík

Dansk Ostindien Vad är det?

Själv hade jag ingen aning om att danskarna haft kolonier i Indien förrän jag, för en del år sedan i en dansk auktionskatalog, läste om en post med brev från Dansk Ostindien. Utropspriset var inte alltför avskräckande, men andra, för mig mera närliggande objekt, pockade på inköp, varför posten med ostindiska brev gick min näsa förbi. Något som jag numera ångrar djupt.

Intresset var emellertid väckt och jag bestämde mig för att ta reda på mer om Dansk Ostindien! Sagt och gjort, jag travade in på närmsta bibliotek som var Stockholms Stadsbibliotek på Sveavägen och bad dem ta fram allt om Dansk Ostindien. Den stackars flickan vid informationsdisken letade frenetiskt i sin dator, men om Dansk Ostindien fanns intet. Samma sak hade hänt mig några år tidigare, då jag sökte uppgifter om det danska "Blå Korset", en hjälpporganisation för TBC-sjuka på Grönland. Jag började, i detta ögonblick, tvivla på de svenska bibliotekens kunskaper om broderlandet Danmark.

Men det fanns ett bibliotek kvar att hemsöka, nämligen Kungliga Biblioteket, eller KB, som det kallas i folkmun. Utifrån sett ett mäktigt stenkomplex, men invändigt innehållande träpanelade lässalar i varma färger. Även här ställde man sig i början tvivlande till om något om Dansk Ostindien fanns att tillgå. Så småningom hittades dock något som heter "**Vore Tropekolonier**". Kunde det vara något kanske??

Ja visst!! Plocka fram den bara!!

Nu var detta lättare sagt än gjort! Boken eller böckerna, som det senare visade sig vara, fanns någonstans långt nere under Kungsträdgårdens lindar, i de nybyggda lokaler som finns i bergsrum, vilka likt mullvadsgångar underminerar parken.

Nåväl, den som väntar på något gott, o. s. v. Efter några fika med tillhörande wienerbröd på ett närbeläget café, återvände jag till KB för att hämta böckerna. Döm om min förvåning när flickan vid disken kom släpande med två enorma band i folioformat, vägande gott och väl 10 kg. per st. Den ena boken handlade om Dansk Vestindien, den andra om Dansk Ostindien och Kina.

Jag hade, i min oskuld, tänkt mig två "normala böcker", som jag kunde låna hem för att där läsa dem i lugn och ro. "Aber nix", sådan böcker lånas inte ut och förresten hade jag väl behövt en kärra för att få dem med mig.

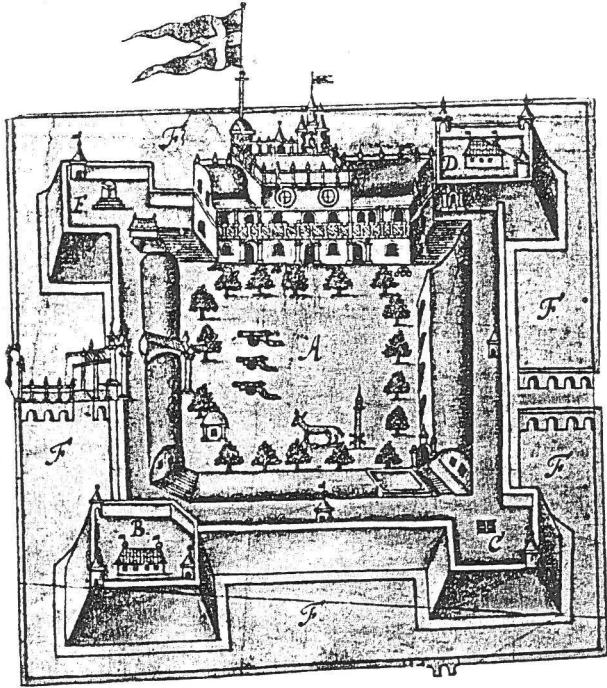
Min ursprungliga tanke, att för Rapportens vittra läsare skriva ihop en kortfattad resumé över vad som tilldragit sig i Dansk Ostindien, rasade som ett korthus. I denna lunta fanns material till gott och väl 50 Rapporter! Här gällde det bara att försöka få med det allra viktigaste och skala av allt ovidkommande.

Att plöja igenom en sådan bok tar tid! Det kan jag garantera! Och på danska dessutom. Sålunda satt jag två dagar i veckan under fyra veckors tid på KB och förde de anteckningar som så småningom resulterat till kommande essäer i Rapporten.

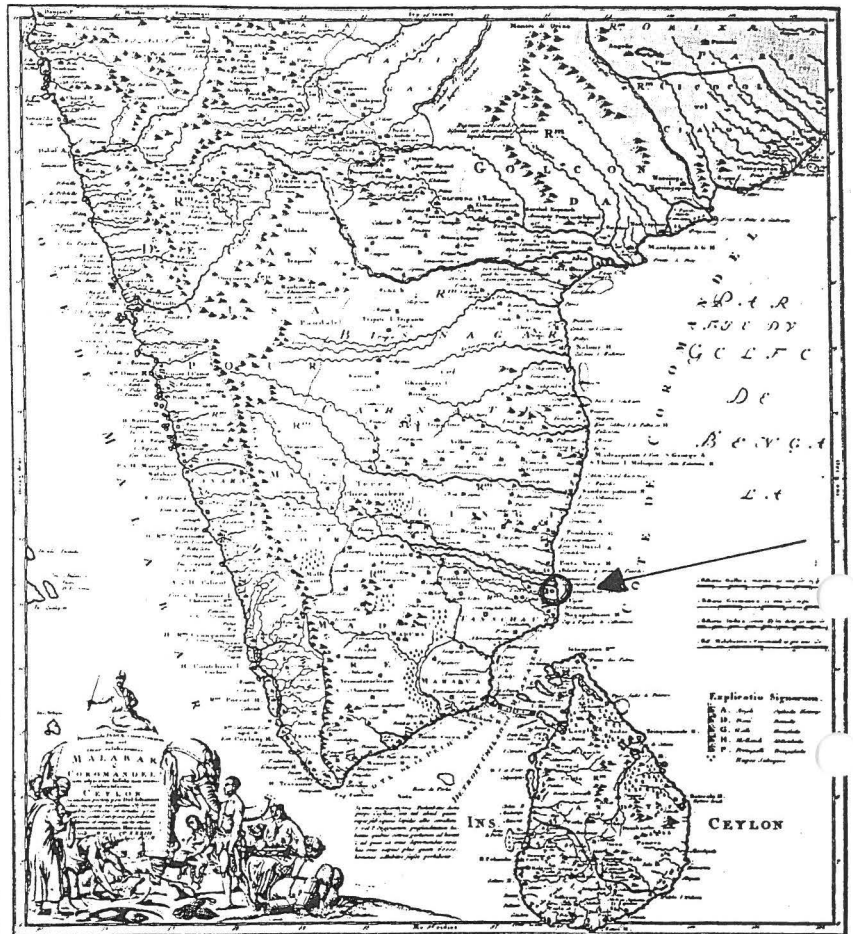
Vore Tropekolonier beskriver utomordentligt ingående hur Danmark under drygt 200 års tid och med stora svårigheter både personellt och ekonomiskt försökte att få handeln med Indien att blomstra. Man hade dock två starka makter, Holland och framför allt England emot sig och även om Danmark, fram till 1808, kom ganska helskinade ur stormakternas krigföring, förefaller det mig som om stödet från hemlandet, både vad det gäller pengar och trupper var halvhjärtat. Det ekonomiska resultatet blev därefter och danskarna drog sig, efter drygt 200 år, ur sina kolonialistiska äventyr med äran i behåll.

Bilderna, som illustrerar berättelsen, är tagna ur boken "Fjernt fra Danmark", som jag fått av vännerna Bina och Torben Jensen. En bok, som mera kortfattat beskriver händelserna i Dansk Ostindien, men som innehåller massor av bra bilder. Ett stort tack, Bina och Torben.

P. O. Abrahamson / sekr.

Dansborg

Ett försök att på kartan visa ungefär var Tranquebar var beläget

Tranquebar som det såg ut i början av 1700-talet. Kolonin hade då ungefär 5 000 innevånare och var lika stor som t. ex. Helsingör eller Aarhus i hemlandet.

Som Ålborg og Helsingør

DANSK OSTINDIEN

Tranquebar

Säkert har du, som frimärkssamlare, hört talas eller läst om Dansk Vestindien! Men hur är det med Dansk Ostindien? Visste du att danskarna under mer än 200 år hade kolonier, både i Afrika, Guinea, (där de gjorde goda affärer med bland annat slavar. Ca. 50 000 slavar fraktades över till Dansk Vestindien på danska kölar. Detta är endast ½ % av alla slavar som fördes över havet till Amerika, men ändock), samt i Tranquebar på Indiens ostkust och i Canton i Kina. De hade också så kallade "loger" (handelsplatser) på andra platser i Indien och på några av de stora öarna i det nuvarande Indonesien.

Christian IV, den danske kungen, ville aktivisera det danska näringslivet och tanken på de rikedomar som fanns bortom haven lämnade honom ingen ro.

Det blev dock på holländskt initiativ som det första danska Ostindiska Kompaniet grundades. I slutet av 1615 kom nämligen två holländare, Van de William och Herman Rosenkrants till kungen och framlade sina planer. Kungen sade sig behöva betänketid men den 17 mars 1616 utsände han ett öppet brev som gav danska medborgare tillstånd att i Köpenhamn upprätta ett Ostindiskt Kompani för att bedriva handel med Kina och Japan runt Goda Hoppsudden och i det Magalhãeska havet (Indiska Oceanen) samt överallt där indiska furstar ville tillåta handel. Kompaniet fick tillstånd att utrusta två skepp som på både ut och inresan var befriade från tull. På kommande resor och varor skulle kompaniet däremot betala tull enligt samma regler som t. ex. holländarna tillämpade. Efter att under ca. ett år ha undersökt möjligheterna och letat efter folk som kände till förhållandena i Indien, kom man i kontakt med en holländare vid namn Marcehelius de Boshouwer. Han kallade sig också själv "Prins av Migsomme" riddare av solens orden m.m. Denne tilltalade kung Christian i så hög grad att kungen själv tecknade andelar i Kompaniet för 16 000 riksdaler. och dessutom anmodade han andra danskar att göra detsamma.

De Boshouwer sade sig också ha ovanligt bra kontakter, bland annat hade han en fullmakt från "kejsaren av Ceylon" som gav honom tillstånd att ingå förbund med europeiska furstar om handel.

Ett traktat av den 30 mars 1618 fastslog att det mellan Danmark och Ceylon skulle upprättas ett förbund där Danmark skulle stötta Ceylon med 300 man som hjälp mot portugiserna. I gengäld skulle Danmark få ensamrätt på handeln med Ceylon. Kejsaren skulle dessutom hjälpa danskarna att få fotfäste i andra länder i Asien.

Tecknandet av andelar gick dock dåligt och 1629 hade man endast fått ihop 180 000 rd. En efter dansk synvinkel stor summa, men om man jämför med det holländska startkapitalet på 6 ½ million gulden, ett aldeles för litet kapital. Detta förklarar också i viss mån den senare utvecklingen av Kompaniet.

Långt innan aktieteckningen var avslutad sändes de första skeppen till Indien under ledning av den blott 24-årige adelsmannen Ove Giedde. Kompaniet utrustade självt tre skepp, Christian, Köbenhavn, och Öresund. Kronan bidrog med två skepp, David och Elefanten.

Redan i mars 1616 reste holländaren Roland Crape, i förväg med jakten Öresund med Ceylon som destination. Crape hade då redan sju resor till Indien bakom sig. Resten av den lilla flottan följde efter i november samma år. Kung Christian noterade: "Den 29 november sejlede vor indianske flåde ud af Sundet. Den almaegtigste Gud give dem lykke".

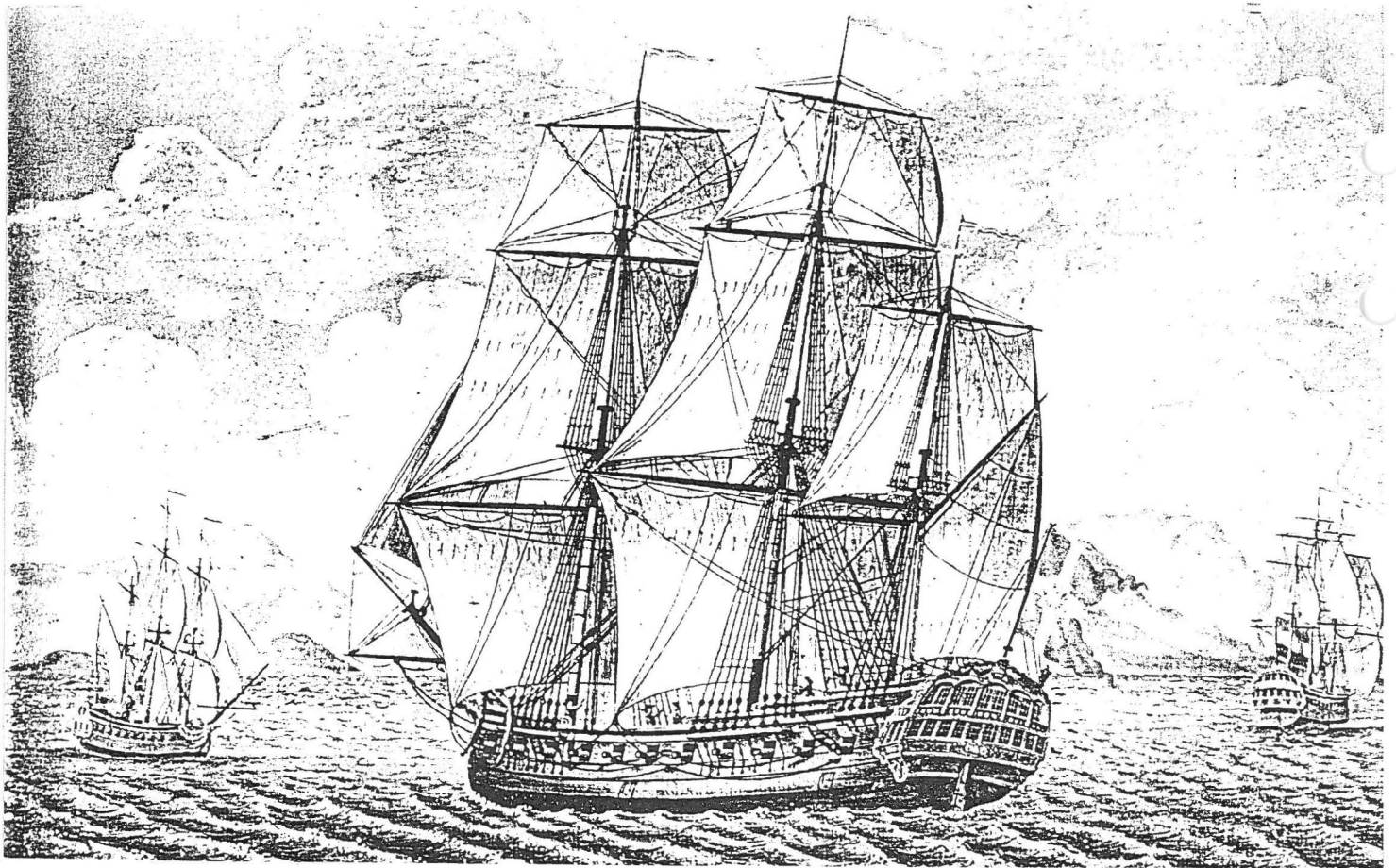
Resan blev dock mycket besvärlig, moralen var aldrig hög på Gieddes flotta. Redan i januari 1619 då eskadern låg vid England uppstod bråk med besättningen. Den 19 februari uppbringade man i höjd med Cap Verdeöarna två sjörövarfartyg och ett tredje sattes på grund. Flottan utökades sålunda med två fartyg och amiralen passade på att stärka sin auktoritet med att, enligt tidens sed, tortera och lemlästa en del av sina fångar.

Mest betänkligt för Giedde måste dock de Boshouwers uppträdande ha varit. I maj fick han under ett förhör på Elefanten reda på att denne försökt få kaptenen på David att avvika från flottan med några penningkistor samt de Boshouwers egen furstliga person. Amiralen måste också ha undrat över själva förutsättningarna för expeditionen. Kanske existerade det inte någon Prins af Migsomme? Kunde det tänkas att denne var en svindlare som själv utfärdat sina fullmakter? Det skulle senare visa sig att det förhöll sig på det sättet!

Den 6 maj 1620 efter 9 månaders seglats från Afrikas sydkust, anlände man till Ceylon. Då hade över 200 man redan avlidit före Kap Horn och vid framkomsten till Ceylon var över 300 man döda. Vid denna tidpunkt hade David, med de Boshouwer ombord och Kjöbenhavn skilts från den övriga flottan. Båda skeppen infann sig dock senare, i bukten vid Trinquemale. Från David meddelades då att både de Boshouwer och hans son var döda sedan 8 månader. Denne kunde således inte stå till svars för sina löften om handelsförbindelser och landavträden i gengäld mot militär hjälp. Fursten, vars namn de Boshouwer använt i sina fullmakter, var förvisso inte kejsaren av Ceylon utan kungen av Candy. Han var knappast den förnämste av Ceylons många furstar och han hade dessutom tre år tidigare slutit förbund med portugiserna.

Likväl uppsökte Giedde kungen av Candy och lyckades den 21 augusti 1620 upprätta ett nytt traktat där kungen avstod landskapet Trinquemale på Ceylons ostkust till Danmark som där började att bygga en fästning till försvar för den naturliga hamnen. Danmarks inflytande i Ostindien kom så småningom att sträcka sig över ett enormt område från Persien i väst över Bengalen i nord till Malacka och Siam i ost. Danska handelsstationer upprättades på Sundaöarna, Sumatra, Java, Borneo och Celebes.

Större lycka hade dock Roland Crape som kom till Ceylon i december 1619 uppnått. Han hade på eget bevåg börjat ett mindre krig med portugiserna som visserligen kostat honom hans skepp Öresund och det mesta av hans manskap, portugiserna hängde en del av dem som sjörövare. Men hos fursten, naiken av Tanjore på Indiens ostkust, som han kände sedan tidigare och hos vilken han sökt sin tillflykt, hade han fört lovande förhandlingar om en plats på kusten med det tamilska namnet Tarangambadi eller Tranquebar som europeerna kallade platsen

Det var nå sådana här fartvø som Ostindienfararna begav sig iväg, ofta mot döden

Kompaniet 1621 - 1643

Det var också i Tranquebar som huvudsätet för det danska handelsimperiet kom att hamna i över 200 år. Tranquebar var, före danskarnas ankomst, ett litet fiskeläge. Det ligger vid en gren av Cauweriflodens delta och var utan naturlig djuphamn, så skeppen var tvungna att ankra upp på redde. Klimatet är tropiskt med regntid under oktober – december.

Hit kom Giedde 11 oktober 1620. Regenten över området, naiken av Tanjore, sände omedelbart bud efter Gedde då han var angelägen att sluta handelsavtal med Danmark. Giedde gjorde sig dock ingen brådska och gav heller inte naiken några gåvor, vilket var praxis i denna del av världen. Så småningom löstes det hela och ett traktat slöts, där naiken avstod Tranquebar med omkringliggande byar på två år, därefter skulle han uppbära vissa inkomster därifrån. Danmark fick lov att med hjälp av Naikens folk bygga en fästning till sitt försvar. Den fick namnet Dansborg.

Giedde beredde sig nu att segla hem till Danmark och sökte därför last. Då han hade dåligt med pengar, måste han sälja några kanoner till naiken i utbyte mot ebenholtz och andra ädla träslag. Giedde seglade så tillbaka till Ceylon. I Trinquemale var allt i upplösning, myteri hade under tiden utbrutit på de kvarvarande skeppen och fästningsbygget hade inte kommit igång. Även detta reddes så småningom ut och David och Elefanten seglade nu ensamma mot hemlandet. Hemresan gick betydligt bättre än utresan och den 4 mars 1623 nådde man Köpenhamn

Patientia, ett av sjörövarfartygen, och Köbenhavn lämnades kvar i Trinquemale till bruk för Roland Crape, nu dansk överkommendant i Indien. Henrik Hess utnämndes till kommandant i Tranquebar.

Expeditionens resultat kan inte sägas vara lysande, men Danmark hade fått fötfast i Indien, fästningar och hamn var byggda, fasta stödpunkter var skapade för framtida handels-

expeditioner och traktat var slutna med två icke så obetydliga furstar. Kort sagt förelåg stora möjligheter för vidare utveckling och kolonisation av Ostasien.

Ekonomiskt var expeditionens resultat dåliga. Två värdefulla skepp var förlista och många av manskapet var döda, men detta var trots allt inte något ovanligt vid denna tid. De laster som David och Elefanten förde med sig hem kunde endast täcka expeditionskostnaderna, men räckte inte till för att skaffa ny utrustning för kommande seglatser.

Den 14 mars 1624 ankrade, efter en kort vistelse i hemlandet, Ove Giedde på nytt upp på Tranquebars redd med Kompaniets skepp Perlen och fregatten Jupiter. Han var nu utnämnd till general och överkommendör över alla kungens och Kompaniets egendomar i Indien.

Situationen var oroande. Den tillfällige kommandanten Christopher von Möhlen hade råkat i stridigheter med naiken, och dennes krigsherre, Calicut, belägrade nu Dansborg. Tillståndet innanför murarna var eländigt. Dysenteri hade, under vinterns lopp, reducerat manskapet från omkring 80, till 30 man. Giedde lyckades dock avstyra vidare fiendtligheter.

En av de överlevande försvararna till Dansborg var Jón Olafsson, en "bösseskytt" från Island. Han hade anmält sig till den andra ostindiska expeditionen med Kompaniets skepp Christanshavn som utgick från Köbenhavn den 8 oktober 1622.

Jón Olafsson var då 30 år. Han noterade vad han såg omkring sig och i naikens rike var det åtskilligt som inte stämde med vad han var van vid från hans barndoms Island. Han skriver:

Var dag väljer kungen en kvinna ur sitt harem om 600. Dessa äro insmorda och pyntade med guld och ädla stenar. Guldringar på fingrar och tår, i näsan och öronen, ankelband av guld och med juvelbesatta diadem i pannan. När kungen dör bränns alla hans kvinnor tillsammans med honom. Tempelkvinnorna som dansar vilt till Baldoréns gongong, trumvirvlar och konstiga instruments toner, uthyres till soldaterna och till ogifta män i byn och intäkterna går till pagodens kassakista. Att en "bösseskytt", på den tiden, kunde skriva ner sina iakttagelser får väl anses vara märkligt men inte mindre intressant för eftervärlden.

Denne Jón Olafsson var född i Ísafjörður och var en starkt äventyrslysten yngling som försökt komma med redan på den första expeditionen, men som fick vänta till 1622. År 1626 återvände han från Tranquebar och reste då omedelbart hem till Island, där han fick tre gårdar i förläning för sina insatser. År 1660 skrev han ner sina ihågkomster från åren i Tranquebar och även om minnet ibland sviktade samt att han missförstått en del saker, är hans nedteckningar en värdefull källa till kunskap om resorna och människorna under Kompaniets första år.

Under de följande åren 1622 – 1639 sändes 18 skepp ut, varav 17 nådde Tranquebar. Av dessa förliste 6 i de indiska farvattnen, ett på hemresan och 3 höggs upp i Indien. Endast 7 av 18 fartyg vände således tillbaka till Köbenhavn. Två av dessa, David och Elefanten, hade mycket små laster och två led haveri och blev uppehållna länge för reparationer. Endast tre fullföljde resan utan större komplikationer.

Dessa omständigheter visar att Kompaniets ekonomi inte var av bästa slag. I jämförelse kan nämnas att det holländska kompaniet årligen sände ut 10 – 12 stora skepp och mottog motsvarande returfrakter. Dessa frakter bestod huvudsakligen av kryddor, framför all peppar, salpeter, ädla träslag, socker, porslin, tyger och juveler.

Då utrustningen av fartygen kostade stora pengar och då så få fartyg återvände med returfrakter, blev lönsamheten för Kompaniet dålig och den danska kronan måste gå in med 307 000 rd. En del av den summan betalades med returfrakter så den slutliga skulden blev 207 000 rd. Kronan övertog också de två största skeppen, Perlen och Diamanten och skulden var då nere i 180 000 rd.

I Tranquebar arbetades det under tiden på att knyta handelsförbindelser med Bortre Indien och Sundaöarna. Det visade sig nämligen snart att de knutna traktaten med Ceylon inte var mycket värda. Inget av alla de löften Giedde fått av kungen av Candy uppfylldes och fortet vid Trinquemale blev aldrig färdigt.

Vad Roland Crape hoppades på under dessa år, var att från Danmark få fler och större skepp och mer manskap. Crape hade totalt 150 man, med vilka han dels skulle bemanna

Dansborg, dels 2 skepp och 5 lokala "loger" (handelskontor) på olika platser i Indien. Bristen på pengar var stor och därmed möjligheten att få krediter.

År 1636 ljusnade det något, då fartygen St. Anna och St. Jakob anlöpte Tranquebar. Hur mycket pengar som fanns med ombord är inte känt, men Crape kunde nu köpa upp nya kryddförråd och fyllde snabbt skeppen inför hemresan. Med samma fartyg lämnade också Crape Tranquebar. Hans efterträdare på posten, Behrent Pessart också han holländare, hade ankommit till kolonin ombord på St. Jakob.

Om Tranquebar skriver Jón Olafsson i sina memoarer. Fästningen var rejält murad med runda försvarstorn i varje hörn. Innanför murarna, mitt på mönstringsplatsen, stod kyrkan. Det var en gammal byggnad som tidigare tillhört portugiserna. Vid den södra muren fanns en hög byggnad dit många trappor ledde. Där bodde befälhavaren. Denna byggnad tjänstgjorde också som rådstuga, domsal och skrivstuga. Vid den östra muren fanns köket med stensatt brunn. På murarna fanns mellan 80 och 90 kanoner av olika slag. De största var 9 pundiga, de mindre 4 ½ pundiga. Fästningen var också väl försedd med musköter och pistoler.

Dansborg hade en garnission av 80 vita, men av dem dog, enligt Olafsson, två tredjedelar i dysenteri så man kan förstå att Crape efterlyste mer manskap.

Pessart anlände till Tranquebar då man kunde skönja en ljusning i handeln. Han satte också full fart med att köpa varor för de pengar som han medförde från Köbenhavn. Holländarna som i honom såg en konkurrent, motarbetade honom med alla medel, bland annat med pris-krig så att han med tiden fick samma kreditvärigheter som tidigare Crape.

I slutet av 1639 tillstötte ytterligare svårigheter, då kungen av Golconda mötte upp med en stor här och krävde gåvor eller 3 000 rupier av de europeiska handelsmännen. Pessart, som då befanns sig i logen Masulipatam, hamnade fångenskap. Holländarna betalade utan att pruta, men engelsmän och danskar som inte hade några pengar fick finna sig i en förnedrande husundersökning efter värdeföremål. Då inget av större värde fanns i logen, slapp Pessart undan med att lova betala 2 000 pagoder när nästa skepp från Danmark anlände. Under tiden var han under husarrest i Masulipatam. Pessart förde, under det ca. ett år som interneringstiden varade, ett leverne i sus och dus i Masulipatam och skulderna ökade till 80 000 pagoder

Pessart blev sålunda, av rådande omständigheter, fast i Masulipatam. Han fick vänta ända till slutet av 1640, då skeppet "Den förgyllte Sol" ankrade upp på Masulipatams redd och efter mycket palaver så småningom kunde lösa ut honom. Dock vägrade kaptenen att betala för de skulder som Pessart på eget bevåg skaffat sig under det gågna året. Dessa pengar skulle länge vara en kvarnsten om halsen för Tranquebar och kommande kommandanter där.

HÖSTENS MÖTEN I STOCKHOLM OCH GÖTEBORG

STOCKHOLM FÄLTÖVERSTEN, Valhallavägen 148. T-station KARLAPLAN (möteslokalen ligger i samma hus som T-stationen) Ingång från Valhallavägen. På alla möten bjuder vi på kaffe och kaka.
Möten enligt nedanstående schema den första torsdagen (utom januari) varje månad. Klockan 19.00

- Torsd. 13/1** Tema: Antikva och Grotesk-stämplor. Litet föredrag om dessa tidiga stämplor.
- Torsd. 3/2** Tema: Ísländsk luftpost. Genomgång av Max Nørgaards artikel ur en gammal Rapport. Tag med egna obekt!
- Torsd. 2/3** Årsmöte. Efter detta visas en samling marginalnummerfyrblock
- Torsd. 6/4** Tema: Bläckmakuleringar. Sekreteraren visar sin samling av dessa intressanta, för Ísland ganska speciella makuleringar.
- Lörd. 6/5** Sedvanlig våravslutning hemma hos Leif Nilsson i Norrtälje kl. 12.00. Liten auktion samt mycket annat smått o gott.
Anmälan till Leif

GÖTEBORG GÅRDABO, Garverigatan 2. Spårvagnshållplats SVINGELN möten **den andra torsdagen** i varje månad. Klockan 19.30 Möteslokalen öppnas 18.30. Obs! från och med i våren 1999 bytesnöten tillsammans med SFF-Göteborg. På varje möte har vi en liten Miniutställning och auktion. Väl mött på mötena !

- Torsd. 13/1** Visning av diabilder ur Holger Crafoords fantastiska utställningssamling
- Torsd. 10/2** Årsmöte. Efter mötet visning av film från Íslandsresan 1973.
- Torsd. 9/3** Program ännu ej bestämt. Se Mars-Rapporten.
- Torsd. 13/4** Program ännu ej bestämt.
- Torsd. 11/5** Program ännu ej bestämt.

VÄLKOMMEN TILL HÖSTENS MÖTEN !!

OCH GLÖM NU INTE BORT DESSA DATUM !!!

Föreningen Islandssamlarna och Islandsklubben i Göteborg.

Föreningen Islandssamlarna

Postgiro 40 29 57 - 5

Ordförande

Stig Österberg

PI 1433

136 91 Haninge

Tel/Fax 08-500 341 46

Sekreterare

Per-Olof Abrahamsson

Söderberga Allé 38

162 51 Vällingby 7

Tel/Fax 08-687 02 26

olov.abrahamson@telia.com

Kassör

Leif Nilsson

Södersvik 9074

761 94 Norrtälje

Tel/Fax 0176-420 85

Leif.A.Nilsson@telia.com

Islandsklubben i Göteborg

Postgiro 26 73 70 - 5

Ordförande

Johnny Pernerfors

Draggensgatan 5

418 77 Göteborg

Tel/Fax 031- 54 88 78

pernerfors@swipnet.se

Sekreterare

Kaj Librand

Dirigentgatan 2

421 38 Västra Frölunda

Tel 031- 49 23 49

Kassör

Lennart Engström

Lyckegatan 4 G

434 32 Kungsbacka

Tel 0300 - 134 88

Vem vänder jag mig till när jag har frågor rörande följande?

Medlemsansökan	Sekreteraren	Islandssamlarna/Islandsklubben-Kassören
Medlemsavgift	Kassören	Islandssamlarna/Islandsklubben
Rapporter	Kassören	Islandssamlarna
Text till Rapporten	Sekreteraren	Islandssamlarna
Adressändring	Kassören	Islandssamlarna/Islandsklubben
Auktioner i Rapporten	Kassören	Islandssamlarna
Auktioner i Övrigt	Ordförande	Islandsklubben

Det är dags att betala medlemsavgiften för 2000 SEK 80:- (Checkar mottages ej kommer att returneras)

It is time to pay the annual fee for SEK 80:- (Do not send checks, charges is to high)

VAR VÄNLIGA OCH BETALA MEDLEMSAVGIFTEN SÅ FORT SOM MÖJLIGT.

Följande har betalt för år 2000:56,118,224,226,258,272,276,288,363,400,451,485,512,523,552,562,582,604,614,623,652,675,676,690,702,709,717,723,729,740,757,758,765,772,776,777,778,780,794,795,812,815

Följande har att inbetala en rest:271(10.-),302(60.-),432(70.-),479(10.-),496(12.-),513(58.-),526(37.-),588(67.-),624(15.-),625(30.-),642(75.-),651(50.-),655(11.-),674(8.-),704(10.-),790(60.-),791(70.-),797(60.-),798(70.-),802(70.-),804(75.-)

Medlemmar boende utanför Sverige sänder sedlar I LOKAL VALUTA T.EX \$ EL £ (kan ej jämt belopp sändas överföres restbelopp till nästkommande år).

Beställ gamla Rapporter kostar bara 5:-/nummer+porto,dessa är ett måste för en islandssamlares referensbibliotek då de innehåller mycket läsvärt. Beställning göres hos Leif Nilsson.

VIKTIGA DATUM FÖR ISLANDSSAMLARNA.

26 - 28 Jan 2001 Nordia 2001 i Tucson Arizona USA Resa med Islandssamlarna Intresse till Johnny 031 - 54 88 78

MANUS STOPP FÖR MARS RAPPORTEN ÄR 10 FEB 2000.

MANUS STOPP FÖR JUNI RAPPORTEN ÄR 10 MAJ 2000

SE VÅRAN HEMSIDA PÅ INTERNET , UNDER SFF.SE

AUKTION I RAPPORTEN INSÄNDES SENAST DEN 2000.01.28 TILL LEIF NILSSON,SÖDERSVIK 9074, 761 94 NORRTÄLJE

Obj.Nr: 1
DANSK "1"
SOLKIG BAKS.
F.nr: 8
Utrop: 70-

Obj.Nr: 2.
Del av 2
WM
F.nr: 142,06
Utrop: 400-

Obj.Nr: 3.
SVEINSTADIR
A-STPL
F.nr: 10.
Utrop: 120-

Obj.Nr: 4.
VOPNAEJORDUR
G1a
F.nr: 10
Utrop: 40-

Obj.Nr: 5.
C1.77
... KJARFJO.
F.nr: 64
Utrop: 30-

Obj.Nr: 6.
C1.26 (litet
GRIMS... hal)
F.nr: 28
Utrop: 100-

Obj.Nr: 7.
C1.45
HVOLL (SVAG)
F.nr: 10
Utrop: 20-

Obj.Nr: 8.
C1.
.. RGARNES
F.nr: 26
Utrop: 20-

Obj.Nr: 9
A.20
.ESTM.. EJAR
F.nr: 66
Utrop: 20-

Obj.Nr: 10
VOPNAEJORDUR
F.nr: 169
Utrop: 10

Obj.Nr: 11
TUNN
FLACK
F.nr: 15b
Utrop: 50

Obj.Nr: 12
F.nr: 15 *b
Utrop: 200

Obj.Nr: 13
F.nr: 101 *
Utrop: 40

Obj.Nr: 14
F.nr: Tj 4 *
Utrop: 20

Obj.Nr: 15
C1. 54
..... JARBAR...
F.nr: 24.
Utrop: 20-

Obj.Nr: 16
"42"
F.nr: 76
Utrop: 10

Obj.Nr: 17
"2"
F.nr: 69
Utrop: 20

Obj.Nr: 18
"108"
F.nr: 69
Utrop: 10

Obj.Nr: 19
"154"
F.nr: 76
Utrop: 10

Obj.Nr: 20
"126"
F.nr: 77
Utrop: 10

Obj.Nr: 21
"17"
F.nr: 79
Utrop: 10

Obj.Nr: 22
"85"
F.nr: 96
Utrop: 10

Obj.Nr: 23
STPL ??
RUNT HORN
F.nr: Tj 7
Utrop: 60

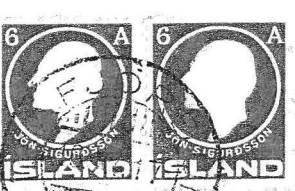
Obj.Nr: 24
SAUDARKR-
OKUR 22.8
F.nr: Tj 35
Utrop: 10

Obj.Nr: 25
SIGLUFJORD.
17.10.15
F.nr: 84
Utrop: 20

Obj.Nr: 26.
ISAFJORDUR
10.10.17
F.nr: 111
Utrop: 50

Obj.Nr: 27
REYKJAVIK
24.7.19
F.nr: 82
Utrop: 10

Obj.Nr: 28
REYKJAVIK
19.VI.196
F.nr: 84
Utrop: 20

Obj.Nr: 29
REYKJAVIK
23.4. ?
F.nr: 85
Utrop: 20

